

Základní škola Křižná Valašské Meziříčí
Křižná 167
757 01 Valašské Meziříčí

Preventivní program školy

Zpracovala: Mgr. Jana Bernátková

Obsah

1. Cíl programu
2. Přehled vybraných platných předpisů k realizaci prevence rizikového chování
3. Žáci školy
4. Učitelé
5. Rodiče
6. Vlastní program
7. Aktivity pro žáky
8. Výuka
9. Poradenská činnost
10. Vzdělávání učitelů
11. Metodické, učební materiály
12. Spolupráce s dalšími subjekty
13. Hodnocení aktivit

Základní údaje o škole:

Název a sídlo školy: Základní škola Valašské Meziříčí, Křižná 167, okres Vsetín, příspěvková organizace, Křižná 167, Valašské Meziříčí 757 01

Zřizovatel: Město Valašské Meziříčí
Náměstí 7, Valašské Meziříčí
757 38, okres Vsetín

Právní forma školy: Příspěvková organizace s právní subjektivitou od 2. 1. 1993

Ředitel školy: PhDr. Milena Medková

Statutární zástupce ředitele školy: Mgr. Ilona Hanzlová

Zástupce ředitele pro II. stupeň: Mgr. David Kubas

Účetní školy: Veronika Hašová

Kontakt: Tel.: 571 622 546, 571 623 592
Fax: 571 622 546
Email: zskrizna@zskrizna.cz

Školská rada: Mgr. Václav Hajda – předseda
MUDr. Libuše Dvořáková
Radek Adamec, Dis.

Datum zřízení školy a zařazení školy do sítě škol:

Škola založena dne 1. 9. 1964, zařazena do sítě škol 17. 2. 1998, resortní identifikátor školy v síti škol: 600149595, IČO 45211451, DIČ: CZ 45211451

Úvod

Analýza současného stavu:

Doba, kterou prožíváme, doba převratných změn, posunujících nás mezi vyspělé evropské země, nás staví i před mnohé zátěžové situace a negativní skutečnosti. Výrazně se změnil životní styl i tempo života převážné části naší společnosti.

S novými kvalitami se musí vyrovnávat nejen dospělí, ale především mladá generace. Jsou naše děti připraveny řešit problémy, které jim přináší každodenní život? Jsou schopny čelit negativním vlivům okolí? Jsou dostatečně vybaveny obrannými mechanismy?

Pedagogové spolu s rodiči a dalšími subjekty ve výchovném působení v současné době musí akceptovat existenci ve společnosti rizikových jevů a společně vyvíjet aktivity, směřující k prevenci.

Proto se naše škola zaměřila na realizaci komplexního programu primární prevence rizikových jevů zaměřených na tyto oblasti:

- zdravý životní styl
- drogové závislosti, alkoholismus, kouření
- záškoláctví
- šikanování, vandalismus
- xenofobie, rasismus, intolerance
- krádeže
- vandalismus
- virtuální drogy
- kriminalita
- gambling
- poruchy příjmu potravy
- sexuální rizikové chování
- rizikové sporty a chování v dopravě
- týrání a zneužívání dětí
- domácí násilí

Na naší škole pracuje velice aktivně školní poradenské pracoviště.

Pravidelně se setkáváme s vedením školy, výchovnou poradkyní pro 1. stupeň, výchovným poradcem pro 2. stupeň, školní psychologkou, speciální pedagožkou, zástupkyní školní družiny a informujeme se o situaci ve škole a o všem vedeme evidenci.

Spolupráce funguje velmi dobře, je založena na dobré znalosti prostředí školy, osobních kontaktech a chutí pracovat spolu.

Školní preventivní tým tvoří:

PhDr. Milena Medková – ředitelka školy

Mgr. Jana Bernátková – metodik prevence (specializační studium)

PhDr. Milena Medková, Mgr. Hana Salamonová, Mgr. Jan Kristek – výchovní poradci

Školní psycholog – Mgr. Kateřina Indráková

Speciální pedagog – Mgr. Věra Krajčová

Spolupracují:

Mgr. Ilona Hanzlová, Mgr. David Kubas – zástupci ředitele školy a dále jednotliví třídní učitelé.

Hlavní úkoly metodika prevence:

- 1) Tvorba a realizace preventivního programu – sledování rizik vzniku a projevů sociálně patologických jevů a jejich řešení
- 2) Poskytování přímé pomoci žákům a jejich rodičům
- 3) Aktivní spolupráce s rodinou v případě krizové intervence
- 4) Monitorování sociálně patologických jevů
- 5) Koordinace spolupráce školy s Policií ČR, krizovými centry a dalšími odborníky
- 6) Spolupráce s pedagogickými i nepedagogickými pracovníky školy
- 7) Poskytování informačních a metodických materiálů

Při tvorbě programu pro rok 2019/2020 jsme vycházeli z analýzy loňského školního roku.

Pro naši školu je důležité v rámci primární prevence klima školy. Škola má zájem, aby vztahy učitel – žák byly na vysoké úrovni. Tady je velmi důležitá a nezastupitelná role třídních učitelů. I v tomto školním roce se naše škola zaměří na aktivity na téma Bezpečné klima školy.

Bezpečnostní opatření na naší škole: Na naší škole jsou postupně zaváděna bezpečnostní opatření. Do školy se nedostane nikdo cizí, škola je opatřena elektronickým zařízením u vstupních dveří a zároveň je u vstupu odpovědný pracovník, který eviduje každého, kdo přijde do školy.

Školní stravování jako součást prevence: Naše školní jídelna je zapojena do projektu „Zdravá školní jídelna“. Školní jídelna je tedy rovněž součástí prevence na škole. Snaží se děti nejen nasytit, ale poskytuje i pokrmy s pestrou nutriční hodnotou a jejím cílem je i v této oblasti děti vychovávat. V této oblasti spolupracuje úzce s pedagogickými pracovníky. Do své výuky zapojují prvky s tematikou výživy.

Klima školy: Naší škole záleží na tom, aby vztahy učitel – žák byly na vysoké úrovni. Každý rok probíhá ve všech třídách 1. a 2. stupně dotazníkové šetření na téma Klima třídy. Výsledky toho šetření mají k dispozici v tištěné formě všichni třídní učitelé a všichni pedagogičtí pracovníci je mají k dispozici na webu naší školy a mohou s nimi aktivně pracovat. Po domluvě s metodikem prevence se dotazníkové šetření může opakovat. Učitelé tak dostávají informace o atmosféře vztahů v jednotlivých třídách a mohou s nimi aktivně pracovat.

Projekty, které probíhají na škole pravidelně:

Program Unplugged:

Naše škola byla jednou z pilotních škol programu v rámci projektu EU-DAP Centra adiktologie Praha. Program prevence závislosti na drogách probíhá každý rok v 6. třídách v rámci předmětu OSV.

Program Rizika internetu a kyberšikana:

Naše škola spolupracuje s organizací E-Bezpečí z Olomouce již 6 let. Pravidelně probíhají interaktivní semináře pro žáky a rodiče naší školy.

Soutěž Paragraf 11/55:

Projekt Paragraf 11/55 realizuje již 13 let. Druhým rokem se naše škola stala hlavním koordinátorem městského kola pro všechny základní školy ve Valašském Meziříčí ve spolupráci s městskou policií a střediskem volného času.

Cíl programu

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči rizikovému chování.

Cílem našeho programu je zahájit ve škole komplexní primární program, do kterého bude zahrnuto vše důležité, co je v současné době na naší škole k dispozici. Důraz bude položen na informovanost žáků v hodinách občanské nauky, osobnostně sociální výchovy. A dále na širokou nabídku volnočasových aktivit podle možností školy. Nabídku žákům předložíme na základě pravidelných schůzek školního parlamentu, do kterého je volen zástupce z každé třídy. Cílem bude také motivovat učitele k aktivnímu zapojení do realizace programu ve svých hodinách i na neformální bázi při komunikaci se žáky, ke spolupráci s kolegy a k vzájemné informovanosti o chování žáků prostřednictvím vedení školy, výchovné poradkyně, psychologů školy a metodika školní prevence.

Cílem bude vést žáky k pocitu zdravého sebevědomí, správnému sebehodnocení, schopnosti stanovit si v životě reálné cíle, k poznávání sebe sama, k zvládání stresů, k dovednostem řešit problémy bez pomoci návykových látek. K tomuto cíli využijeme různých metod aktivního sociálního učení, individuálního přístupu k žákům.

Samozřejmě nedílnou součástí programu je také spolupráce s rodiči, zajištění jejich informovanosti. Cílem je motivovat je pro spolupůsobení v této oblasti a zároveň jim nabídnout možnost poradenství.

Přehled vybraných platných předpisů k realizaci prevence rizikového chování

- Národní strategie rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 – 2018, Praha, 2013
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č.j.:21291/2010-28
- Metodický pokyn Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, č.j. 22294/2013-1
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti ochrany a zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřízovaných MŠMT, č.j. 37 014/2005
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování prevencí a záškoláctví č.j.: 10194/2002-14
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti rasismu, xenofobii a intoleranci, č.j.: 14 423/1999-22
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č.j.:25 884/2003-24

Žáci školy

Program je zaměřen na věkovou skupinu 6 – 15 let. Jde o náročný věk, kdy dochází k tělesnému i psychickému dozrávání, utvářejí se, dotvářejí a specifikují jednotlivé složky osobnosti, identity. Základem je sebepoznání, které je důležité pro plánování budoucí identity a sociální role. Žák ví, že se může na učitele obrátit a bude respektován jeho názor, jeho potřeby. Při řešení problémů je učitel otevřen komunikaci s žákem, ale i s rodičem, s ostatními pedagogy, se školním poradenským pracovištěm. Jejich společným cílem je dosažení dohody k celkové a jednotné podpoře žáka.

Učitelé

Učitelé věnují pozornost žákům, registrují signály o možných problémech a hledají příčinu těchto problémů a vhodné formy nápravy. Důležitá je samozřejmě spolupráce s rodiči, s výchovnou poradkyní, psychologou školy, metodickou prevencí, které se zapojí do diagnostického a terapeutického procesu. Samozřejmě, že je využíváno i dalších odborných institucí.

Hlavní roli budou hrát vyučující společenskovedních předmětů a třídní učitelé. Stejně tak pedagogičtí pracovníci, kteří se účastní s žáky akcí, vyplývajících z osnov nebo z jejich dobrovolných aktivit. Jedná se zejména o:

- lyžařské kurzy
- letní a zimní školy v přírodě
- školní výlety
- kurzy Osobnostně sociální výchovy pro žáky 6. ročníků

- kurzy EVVO
- projektové dny
- dny s dopravní policií
- Anthropos a planetárium Brno
- přednášky k období dospívání
- projekt Hasík

Nároky budou kladeny i na další pedagogy a to zejména v přístupu k žákům, který zajistí respektování osobnosti žáka. Za tímto účelem budou kolegové seznámeni s tímto programem a s hlavními pravidly primární prevence a pravidelně informováni na poradách školy. Zároveň se budou v rámci DVPP školit na téma vztah učitel – žák.

Rodiče

Naším úkolem v rámci Preventivního programu je pokračovat v informování o dané problematice na schůzkách s rodiči, vytvořit prostor pro vzájemnou komunikaci, nastolit atmosféru vzájemné spolupráce při řešení problémů apod. Budeme pracovat nejen s rodiči problémových žáků, ale samozřejmě i s ostatními.

Vlastní program

Aktivity pro žáky

Preventivní působení probíhá na několika úrovních. Jedná se osvědčené aktivity v rámci možností školy, ve kterých budeme i nadále pokračovat. V letošním roce se budeme zaměřovat na aktivity posilující zdravé sebevědomí, sebedůvěru a umění říci ne.

Výuka

Především v hodinách občanské výchovy, osobnostně sociální výchovy, pracovních činností, tělesné výchovy atd. Prostor k preventivnímu působení se nabízí v rámci témat věnovaných zdravému životnímu stylu, společenskému chování, právnímu vědomí apod.

Vyučující budou volit takové metody a formy práce, které povedou k vytváření atmosféry spolupráce, k sebepoznávání žáků, zdravému sebehodnocení, přispějí k zdokonalování schopnosti komunikace apod.

V rámci vhodných témat budeme využívat odborníků k besedám – lékaři, sociální kurátoři, probační pracovníci, nízkoprahová zařízení, Policie ČR, městská policie atd.

V rámci propagace budeme využívat místní a regionální tisk, TV, internet.

Poradenská činnost

Spolupráce s vedením školy, s pracovníky PPP, konzultace s jednotlivými vyučujícími, spolupráce s výchovným poradcem na škole, školním psychologem. Vzájemně se informují o problémech na škole.

Další aktivity na škole

Na škole pracuje školní parlament, který se aktivně zapojuje do širokého dění. V rámci preventivního programu jsou pravidelně uskutečňovány tyto akce: besedy s Policií ČR, besedy s odborníky na téma: návykové látky, kouření, sexuální výchova atd. Škola pravidelně organizuje mimoškolní akce – zahradní slavnost. Žáci se pravidelně účastní nejrůznějších soutěží v oblasti kultury i sportu.

V případě nabídky jiných aktivit, pořádaných subjekty mimo školu (kulturní pořady, filmová představení apod.) budou s ohledem na jejich kvalitu využívány k preventivním účelům.

Vzdělávání učitelů

- školení DVPP
- formou metodických písemných materiálů
- využití nabídek nejrůznějších mimoškolních subjektů

Rodiče

Rodiče mají možnost dané problémy řešit v rámci individuálních konzultací s vedením školy, jednotlivými vyučujícími, výchovným poradcem, metodikem školní prevence.

Metodické, učební materiály a další pomůcky

Ve škole jsou k dispozici , publikace, časopisy, využívání interaktivních učeben.

Hodnocení aktivit

Veškerou evidenci aktivit vede školní metodik prevence a ve spolupráci s dalšími pedagogy provede vyhodnocení tak, aby bylo možné určit jejich efektivitu. Zároveň bude vypracovávat zprávy pro vedení školy či nadřízené orgány.

Vyhodnocení PP probíhá na www.preventivni-aktivity.cz

Součástí Preventivního programu naší školy je prevence proti šikanování pro žáky a rodiče.

Závěr

Preventivní program směřuje k ochraně mládeže před sociálně negativními jevy. V jeho rámci je preferován pozitivní přístup, že spíše než poskytovat informace o nežádoucích jevech, je lepší vytvářet podmínky pro využití volného času, upřednostňovat aktivity, které přinášejí pozitivní prožitky jinak než rizikovým chováním. Důraz je kladen na posilování zdravého sebevědomí, samostatné rozhodování a řešení problémů, rozvoj zdravého životního stylu.

Tento materiál je dokumentem otevřeným, který bude aktuálně doplňovaný a přehodnocovaný.

Valašské Meziříčí
5.září 2019

Zpracovala: Mgr. Jana Bernátková